

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

27 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

judecători - Timofti Vladimir, Nicolaev Ghenadie, Toma Nadejda, Moraru Petru,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către reprezentantul părții vătămate Microinvest SRL, Nicora Vadim, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2016, în cauza penală privind-o pe

Oprea Natalia Xxx, născută la xxx, originară și domiciliată în mun. Xxx, com. Xxx, str. Xxx, nr. xx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 28.08.2014 - 22.10.2015 (prima instanță);
2. 12.11.2015 - 01.02.2016 (instanța de apel);
3. 13.04.2016 - 09.08.2016 (instanța de recurs ordinar);
4. 13.09.2016 - 27.10.2016 (instanța de apel);
5. 14.02.2017 - 27.06.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 22 octombrie 2015, Oprea Natalia a fost condamnată în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la 07 aprilie 2014, Oprea Natalia avînd intenția exercitării unui drept presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, cunoscînd cu certitudine, că nu deține nici un drept legal asupra imobilului din mun. Xxx, com. Xxx, str. Xxx, nr. xx, care a fost sechestrat și transmis, prin procesul-verbal de evacuare întocmit de executorul judecătoresc în posesia ÎM „Microinvest” SRL, a rupt sigiliile aplicate de executorul judecătoresc și a pătruns în bunul imobil, continuînd ilegal să locuiască în acesta, prin ce a cauzat

ÎM „Microinvest” SRL daune în sumă totală de 550 000 lei, ceea ce reprezintă proporții deosebit de mari.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către inculpata Oprea Natalia, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare invocând următoarele:

- acuzarea nu a prezentat nici o probă, care ar confirma că anume Oprea N. a rupt sigiliile de la ușă;

- fișiile de hîrtii sigilate au fost rupte de către Oprea R., fapt confirmat de către acesta în instanța de fond;

- nu este clar de unde s-a stabilit suma invocată ca prejudiciu, or prin ruperea sigiliilor casa de locuit nu a fost deteriorată și nu s-a diminuat valoarea acesteia;

- casa de locuit aparține cu drept de proprietate inculpatei și aceasta a exercitat un drept real de folosință a proprietății înregistrate la OCT, eliberat de obligațiuni prin stingerea datoriilor;

- în speță lipsește obiectul infracțiunii, or ruperea unor fiși de hîrtie aplicate de un executor aflat în procedură suspendată cu o obligațiune stinsă, fără sarcini de păstrare a acestor hîrtii nu constituie o acțiune prejudiciabilă, la fel lipsește și prejudiciul inventat, precum și vinovăția.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2016, apelul declarat a fost respins ca nefondat.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis, că prima instanță la pronunțarea sentinței corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpata a comis infracțiunea incriminată, iar fapta prejudiciabilă s-a materializat prin ruperea ilegală de către inculpată a sigiliilor, intrarea și restabilirea cu traiul în bunul imobil contrar măsurilor de executare întreprinse de executorul judecătoresc, în lipsa unui drept legal, prin invocarea neîntemeiată a existenței acestui drept.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 09 august 2016 a fost admis recursul ordinar declarat de avocatul Popescu Ion în numele inculpatei Oprea Natalia, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2016 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

5.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs ordinar a constatat, că instanța de apel nu și-a argumentat soluția în partea aprecierii prejudiciului cauzat ca fiind „daună în proporții deosebit de mari”, ceea ce contravine prevederilor art.417 în coroborare cu art. 385 alin. (1) pct. 10) și 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

Instanța de recurs ordinar a conchis că, decizia instanței de apel suferă de insuficiență în partea motivării soluției, instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate în apel, precum și aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar a ajuns la concluzia, că instanța de apel examinând cauza nu a ținut cont de prevederile art. 414 Cod de procedură penală, nu a verificat temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, nu a verificat toate circumstanțele cauzei și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, pronunțînd o hotărîre pripită și insuficient motivată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2016, a fost admis apelul inculpatei Oprea Natalia, casată sentința primei instanțe, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru primă instanță după cum urmează.

S-a încetat procesul penal în privința lui Oprea Natalia în baza art. 352 alin.(3) lit. d) Cod penal în legătură că fapta constituie o contravenție administrativă.

Oprea Natalia a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzută de art. 335 Cod contravențional și încetat procesul contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

6.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că la 07 aprilie 2014, Oprea Natalia avînd intenția exercitării unui drept presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, cunoscînd cu certitudine, că nu deține nici un drept legal asupra imobilului din mun. Xxx, com. Xxx, str. Xxx, nr. xx, care a fost sechestrat și transmis, prin procesul-verbal de evacuare întocmit de executorul judecătoresc în posesia ÎM „Microinvest” SRL, a rupt sigiliile aplicate de executorul judecătoresc și a pătruns în bunul imobil, continuînd ilegal să locuiască în acesta. Astfel, prin acțiunile inculpatei de rupere a sigiliilor și locuirea în imobil în continuare, prețul bunului imobil gajat nu a fost diminuat.

Astfel, fiind audiată în cadrul instanței de apel inculpata Oprea Natalia a susținut declarațiile anterior date, potrivit cărora vina în comiterea infracțiunii înscrinate nu a recunoscut și a declarat că, la 07 aprilie 2014 a avut loc executarea documentului executoriu, efectuată de către executorul judecătoresc Boțan George. Executorul judecătoresc s-a prezentat la domiciliu, însă ea, Trocin Dumitru, Trocin Maxim nu erau la domiciliu. Ea, cu mama Trocin Iulia au fost la Procuratură, iar când au revenit la domiciliu, executorul judecătoresc Boțan G., reprezentantul Microinvest, cu bodigardul lor, a observat lacătul stricat și totul era sigilat. Atunci ei au solicitat să intre în casă, însă nu i s-a permis, nu i-a fost permis nici mamei acesteia care i-a stat rău să-și ia medicamentele. Când l-a întrebat pe Boțan G. de ce a făcut acest lucru, ultimul i-a răspuns soțului să-l lase în pace să-și facă serviciul. Oprea Romeo i-a zis să-i dea pace pentru că nu au unde locui și că au copii minori. A menționat că după cele relatate ei au plecat, iar ea, împreună cu Trocin Iulia, Oprea Romeo, Cașu Petru au intrat în ogradă, iar soțul a schimbat lacătul, lacătul fiind stricat de către Oprea Romeo. A mai menționat că sigiliile au fost rupte de către Oprea Romeo și că nu a cunoscut că la o anumită dată concretă va avea loc executarea. A declarat că atunci când a fost chemată la IP Ciocana, la sectorul de poliție a fost întrebată cine a rupt sigiliul, iar ea a declarat că soțul, însă polițistul i-

a zis să declare că ea a rupt sigiliul, având în vedere că are un copil minor. A mai declarat că atunci când au fost rupte sigiliile nu a fost prezentă și că cunoștea din ce motiv au fost aplicate sigiliile, în legătură cu faptul că erau datori la Microinvest.

Instanța de apel a menționat că la baza sentinței de condamnare, instanța de fond a pus următoarele probe:

- declarațiile reprezentantului părții vătămate SRL „Microinvest”, Nicora Vadim, martorului administratorului insolabilității părții vătămate SRL „Microinvest”, Barcari Ina, martorului Cașu Petru, martorului Trocin Iulia, martorului Trocin Dumitru, martorului Oprea Romeo, martorului Boțan George;

- încheierea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 17 februarie 2014, prin care s-a dispus suspendarea parțială a executării hotărârii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 16 septembrie 2010 pînă la examinarea cererii de revizuire a hotărârii menționate, în partea executării dispoziției judecătorești de evacuare din imobilul nr. xx din str. Xxx, com. Xxx, mun. Xxx a pîrîților Trocin Iulia și Trocin Mihail și a altor persoane care locuiesc în acest imobil - Trocin Dumitru și Trocin Elena cu copiii minori, Trocin Maxim și Trocin Lilia cu copiii minori (f.d.66-67);

- încheierea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 10 martie 2014, prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă, cererea de revizuire a hotărârii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 16 septembrie 2010 (f.d.68);

- procesul-verbal de evacuare/sechestrul, prin care s-a dispus evacuarea din imobilul cu nr. xx din str. Xxx, com. Xxx, mun. Xxx, fără acordarea altui spațiu locativ lui: Trocin Iulia, Trocin Mihail, Trocin Dumitru, Trocin Elena și copiilor minori Trocin Maxim și Trocin (Muntean) Lilia, precum și 22 bunuri mobile (f. d. 71-72);

- proces-verbal potrivit căruia, după efectuarea evacuării persoanelor din imobilul nr. xx din str. Xxx, xx, com. Xxx, mun. Xxx, a schimbat lacătul la ușă și a aplicat sigiliu pe ferestrele și ușa imobilului pentru asigurarea integrității bunurilor rămase în locuință. A explicat drepturile și îndatoririle privind păstrarea și răspunderea pe care o poartă pentru însușirea, înstrăinarea, substituirea sau tănuirea bunurilor sechestrate conform art.251 CP (f.d.73);

- proces-verbal de constatare din 05 mai 2014, prin care Oprea Natalia personal a scris explicații, fapt constatat de agentul constator din cadrul IP Ciocana Cojocaru Sergiu (f. d. 23);

- proces-verbal de audiere la faza de urmărire penală din 19 mai 2014 a lui Oprea Natalia (f.d.49);

- proces-verbal de constatare din 22 aprilie 2014, întocmit de executorul judecătoresc Boțan George (f.d.74-75);

- proces-verbal de cercetare la fata locului din 04 iunie 2014 și a conținutului pachetelului nr. 1 și anume 2 fragmente de hîrtie deteriorate cu imprimarea ștampilei executorului judecătoresc Boțan George ridicate la 04 iunie 2014 în locuința nr. xx din str. Xxx, com. Xxx, mun. Xxx (f.d.78-82);

- plîngerea părții vătămate SRL „Microinvest” din 15 aprilie 2014, prin care au fost contestate acțiunile familiei Trocin și a inculpatei Oprea Natalia, prin care s-au instalat ilegal în imobilul nr. xx din str. Xxx, com. Xxx, mun. Xxx în data de 07 aprilie 2014 (f.d.12-13).

Instanța de apel a menționat că potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor indică la faptul că nu sînt probe care ar dovedi cu certitudine vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin.(3) lit. d) Cod penal, acțiunile acesteia urmînd a fi recalificate în baza art. 335 Cod contravențional, or, componența de infracțiune prevăzută la art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, presupune survenirea în urma acțiunilor samavolnice a persoanei a daunei în proporții deosebit de mari. Un semn obligatoriu al laturii obiective a acestei infracțiunii este cauzarea părții vătămate a unui prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Astfel, prin ruperea sigiliilor inculpata a continuat să locuiască în imobilul din str. Xxx, nr. xx, com. Xxx mun. Xxx, însă acuzarea nu a adus careva probe că în această perioadă de timp acesta a fost deteriorat, fapt care ar duce la diminuarea costului, nu este clară formarea acestui prejudiciu material raportat la acțiunile inculpatei.

Totodată s-a menționat faptul că, infracțiunea de samavolnicie, este o infracțiune materială, ea se consideră consumată din momentul producerii daunelor materiale, iar între acțiunile samavolnice ale făptuitorului și cauzarea daunelor trebuie să fie o legătură cauzală.

Conform materialelor cauzei penale pe caz nu a fost și nu este constatată existența unor daune materiale, iar partea vătămată nu a depus în procesul penal o acțiune civilă prin care să fie motivat și solicitat presupusul prejudiciu material.

Astfel, prin acțiunile inculpatei indicate în ordonanța de punere sub învinuire și-n fapta constatată în sentința de condamnare, și anume, de rupere a sigiliilor și locuirea în imobil în continuare, prețul bunului imobil gajat nu a fost diminuat, respectiv nu a fost cauzat nici-un prejudiciu material.

Mai mult că creditul pretins de SRL „Microinvest” a fost achitat de către inculpată la data de 11.02.2014 (f. d. 35, vol. I), adică pînă la data pretinsei infracțiuni - 07.04.2014.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că, conform probelor administrate pe dosar atât în ședința instanței de fond cît și în ședința instanței de apel acțiunile comise de Oprea Natalia, constituie o contravenție prevăzută de art. 335 Cod Contravențional, samavolnicia - fără a se cauza vre-o daună considerabilă.

Conform art. 391 alin (2) Cod de procedură penală, în cazurile prevăzute de art.

332 alin (2) Cod de procedură penală, în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție administrativă, instanța încetează procesul penal, și concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului contravențional.

Totodată, instanța de apel a reiterat că, potrivit prevederilor art. 30 Cod contravențional, se prevede „alin. (1) Prescripția înlătură răspunderea contravențională. (2) Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de 3 luni. (3) Termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției”.

Astfel, instanța de apel a constatat că, fapta a fost comisă la 17.04.2014, iar până în prezent au trecut mai mult de 3 luni, astfel, rezultă că a expirat termenul de prescripție.

7. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către reprezentantul părții vătămate Microinvest SRL, Nicora Vadim, prin care indicînd temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct.5), 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea integrală a acesteia, repunerea în termen de declarare a recursului, cu transmiterea la o nouă rejudecare în aceeași instanță.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- art. 427 alin. (1) pct. 5) CPP, potrivit căruia cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate;

- art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, potrivit căruia instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- recurentul menționează că de către instanță a fost interpretată eronat o chitanță de plată parțială a datoriei și expunerea pe marginea acesteia precum că datoria a fost achitată integral. Însă nu a atras atenția asupra certificatelor de creanță și evoluția conturilor de împrumut anexate, ce atestă faptul că la ziua de astăzi există datorie. Mai mult chitanța de plată parțială a datoriei se referă la un singur împrumut, pe cînd au fost accesate două împrumuturi, nici unul din aceste împrumuturi nefiind achitate integral;

- recurentul consideră că intenționat s-a ascuns faptul că referitor la datorie sunt în proces civil la Judecătoria sectorului Centru, unde ca obiect este „recunoașterea datoriei ca stinse”, intentată la cererea debitorului Oprea Natalia și a codebitorilor Trocin Iulia și Trocin Mihail și pînă la moment nu este o hotărîre;

- mai mult ca atît, plata a fost efectuată pînă la efectuarea actelor de executare, iar procesul verbal de evacuare nu a fost contestat și respectiv fiind în vigoare pînă în prezent. La dosarul penal sunt anexate certificatele de creanță și evoluția conturilor de împrumut ce atestă datoriile debitorului Oprea Natalia față de Microinvest SRL;

- recurentul menționează că avînd dreptul legal de a participa la judecarea

cauzei pe cale ordinară de atac, partea vătămată în cazul dat - Microinvest SRL nu a fost informată de către instanțele superioare despre existența a cărorva atacări sau ședințe de judecată, din dosar fiind clară situația necitării legale;

- recurentul consideră greșită aprecierea din decizia instanței de apel din 27 octombrie 2016 precum că nu au fost cauzate careva prejudicii, iar ruperea sigiliilor nu diminuează valoarea bunului. Consideră că fapta samovolnică este ocuparea abuzivă a bunului imobil după efectuarea procedurii de evacuare și imposibilitatea de exercitare a dreptului de ipoteca recunoscut prin Hotărîrea jud. Ciocana din 16 septembrie 2010, care a devenit definitivă și irevocabilă la 01.11.2010 cu privire la transmiterea în posesiune a bunului ipotecat și evacuare. Or, în legătura cu fapta samovolnică până la ziua de astăzi Microinvest SRL nu și-a putut valorifica dreptul recunoscut și nu și-a întors banii din împrumuturile acordate, prețul de gaj al bunului fiind suma de 550000 lei, iar prejudiciul fiind suma datoriei totale recunoscute de instanța de judecată prin transmiterea în posesiune a bunului.

8. Pe marginea recursului declarat a depus referință procurorul, prin care a solicitat să fie admis recursul, din motiv că solicitarea recurentului de repunere în termen a recursului este una motivată.

8.1. La fel, a depus referință și inculpata Oprea Natalia, prin care a solicitat inadmisibilitatea recursului, din motiv că este depus peste termen.

9. Judecînd recursul ordinar în baza actelor din dosar, ținînd cont de opiniile procurorului și a inculpatei expuse în referințe, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sînt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărîrile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atît în fapt, cît și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărîrii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărîrii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Revenind la textul recursului ordinar declarat de către reprezentantul părții vătămate Microinvest SRL, Nicora Vadim se constată că recurentul invocă temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, evidențiind faptul „că partea vătămată în cazul dat „Microinvest” SRL nu a fost informată de către instanțele superioare despre existența a cărorva atacări sau ședințe de judecată, din dosar fiind clară situația necitării legale”.

Verificând criticile expuse în recursul declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată, că acestea sînt întemeiate, deoarece instanța de apel la rejudecarea cauzei nu a citat legal pe reprezentantul părții vătămate „Microinvest” SRL, Nicora Vadim.

În acest sens, Colegiul penal lărgit susține că, reieșind din materialele cauzei penale date (citația din 23.09.2016) sunt citați de către instanța de apel pentru data de 20.10.2016 pentru examinarea cauzei în ordine de apel în privința lui Oprea Natalia, doar inculpata Oprea Natalia și avocatul Popescu Ion (f. d. 81, vol. II). Ulterior, fiind întocmită o telefonogramă, la fel doar pe numele avocatului Popescu Ion (f. d. 82, vol. II).

Totodată, instanța de recurs ordinar menționează că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 27 octombrie 2016 (f. d. 90-91, vol. II) procurorul Gavriliță Vitalie pentru a clarifica prezența sau lipsa prejudiciului în cazul dat, a înaintat demers cu privire la citarea și audierea în calitate de martori a reprezentantului părții vătămate Microinvest SRL, Nicora Vadim, însă demersul procurorului a fost respins abuziv fără nici o motivare.

Astfel, necătînd la faptul că partea vătămată avea dreptul legal de a participa la judecarea cauzei pe cale ordinară de atac, instanța de apel a examinat cauza penală menționată în lipsa acesteia, fără a fi citat un participant la proces.

Potrivit principiilor nemijlocirii, oralității și contradictorialității judecării cauzei stipulate la art. 314 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată, la judecarea cauzei, creează părții acuzării și părții apărării condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei.

Totodată, art. 60 alin. (1) pct. 8), 15) Cod de procedură penală stipulează că,

partea vătămată are dreptul să participe la ședința de judecată, inclusiv la examinarea materialelor cauzei și să participe la judecarea cauzei pe cale ordinară de atac.

Colegiul penal lărgit menționează că una din garanțiile desfășurării procesului de judecare a cauzei bazat pe principiul contradictorialității este asigurarea dreptului părții vătămate de a participa la ședințele de judecată.

Analizând aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit constată, că partea vătămată „Microinvest” SRL, nu a fost informată, citată de către instanța de apel, fiind astfel lipsită de dreptul său de a participa la judecarea cauzei pe cale ordinară de atac.

Instanța de apel, examinând apelul inculpatei Oprea Natalia, a casat sentința primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, fără a cita pe reprezentantul părții vătămate, Nicora Vadim participant pe cauza penală dată. Prin urmare, instanța de apel care a fost sesizată în cauză în fapt și în drept, a încălcat dreptul părții vătămate de a participa la judecarea cauzei pe cale ordinară de atac.

Referitor la solicitarea inculpatei Oprea Natalia din referință cu privire la declararea recursului ca depus peste termen, Colegiul penal lărgit reține că este neîntemeiată și menționează în acest sens că potrivit materialelor cauzei penale la data de 05.01.2017 (conform ștampilei Judecătorei Ciocana) reprezentantul părții vătămate „Microinvest” SRL, Nicora Vadim, aflând că există careva atacări și decizii, a depus o cerere privind eliberarea copieii deciziei instanței de apel din 27 octombrie 2016 și eliberarea dosarului pentru cunoștință, (f. d. 109, vol. II). Prin urmare, termenul de atac începe a se scurge de la data de 05.01.2017, recurentul declarând recurs ordinar la 27.01.2017 (f. d. 114-118, vol. II) în termenul de 30 zile, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, potrivit căruia recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei, sau în cazul dat de la data când a luat cunoștință cu decizia instanței de apel, nefiind citat în instanța de apel. S-a stabilit că recursul ordinar este declarat în termen.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurent prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea totală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La judecarea apelului, citarea reprezentantului părții vătămate „Microinvest” SRL, Nicora Vadim, este obligatorie, iar nerespectarea acestei reguli constituie o eroare de drept, care se încadrează în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură,

neavând atribuții de a judeca cauza pe fond și substitui instanța ce a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

9.2. La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual - penale asupra motivelor esențiale invocate în apelul declarat; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate; să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii; să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate; să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate; să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către reprezentantul părții vătămate Microinvest SRL, Nicora Vadim, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2016, în cauza penală privind-o pe **Oprea Natalia Xxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **27 iulie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie

Toma Nadejda

Moraru Petru